

Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

Hamishah humshe Torah

'im 3 targumim ... pe. Rashi, u-ferush Rashbam u-ferush Mikhlal yofi min
R. Shelomoh ben Melekh u-ferush Be'er reḥovot 'al diķduķe Rashi ...
ye-Sefer ha-Ḥinukh me-Rabenu Aharon ha-Leyi be-sof kol ḥelek

Sefer Be-reshit

Shelomoh ben Yitsḥak

Frankfurt de-Oder, 544 [1783 oder 1784]

ב'

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-10050

באוֹרָא דְּכַסְדָּאֵי : כט ונסיב אברם ונחוֹר
לְהֹן יִשְׁין שֻׁמְדְּאִיפְתָּחָדְאָבָרָם שְׂרִי וְשֻׁמְדְּ
אֶפְתָּח נְחֹזָר-מְלָכָה בְּתִהְרָן אֲבוֹהָא-דְּמָלָכָה
וְאֲבוֹהָא דִּיסְכָּה : לְ וְהֹתָה שְׂרִי עֲקָרָה לִילָּתָ
לְהַוְלָד : לֹא וְכָרָר פָּרָח יְהִתְ-אָבָרָם בְּרִיה
וְיְהִתְ-לֹוט בְּרִיהָרָן בְּרִיהָרָה וְיְהִתְ-שְׂרִי
בְּלִתְהָא אֶתְתָּר אָבָרָם בְּרִיהָ וְנִפְקָוּ עַמְּהָוָן
מְאוֹרָא דְּכַסְדָּאֵי לְמַיְוֵל לְאַרְעָא דְּכַבְּעָן וְאַתְּ
עַדְתָּרָן וְיִמְּבָרֵךְ פְּמָן : לֹב וְהֹו יוּמִירָה
מְאַתְּנוֹתְמַשְׁשָׁ שְׁבִינָו מִיחְתְּרָה בְּתָרָן :

פ פ פ

א וְאָמַר יְיָ לְאָבָרָם אַיִלְלָה מְאַרְעָךְ
וּמְנִילְרוּךְ וּמְבִירָה אַבָּךְ
לְאַרְעָא דְּאַחֲיךְ : בְּ וְאַעֲבָדְךְ לְעַס סְנִי
וְאַבְרָכִינְךְ וְאַרְבִּי שְׁמָךְ וְתְהָא מְבָרֵךְ :
גְּ נְאַבְרָךְ מְבָרָךְ וּמְלַטְפָּךְ אֲלֹות וְיִתְבְּרָכוּ
בְּנִילָד כָּל וּרְצִיתָא אַרְעָא : דְּ נְאֹול אָבָרָם
בְּמַא דְּמַלְיל עַמְּהָ יְיָ נְאֹול עַמְּמָה לֹט וְאָבָרָם
בְּרִדְשְׁבָעִין וְחַטְמָשׁ שְׁנִין בְּמַפְקִיהָ פְּתָרָן :
וּדְבָר

גַּל-פְּנֵי תְּבָה אֲכִי בְּאַגְּז קְוָלָרָה בְּאוֹר
מְפַשֵּׁר בְּשָׁקִים : כט וַיְקַח אָבָרָם וַיְתַוּר לְהָסֵ
גְּשִׁים שְׁם אַשְׁתָּדְאָבָרָם שְׂרִי וְשְׁמָ אַשְׁתָּדִי
נְחוֹל מְלָכָה בְּתִהְרָן אֲבִידְמְלָכָה וְאַבִּי
יִסְכָּה : לְ וַתְּהִי שְׁנִי עֲקָנָה אֵין לה נְלָד :
לֹא וַיְקַח תְּרָה אֲתִ-אָבָרָם בְּנָוֹ אַתִּדְלָט
בְּנָהָרָן בְּנָבָנָו וְאַתְּ שְׂרִי כָּלְתוֹ אַשְׁתָּאָבָרָם
בְּנָנוֹ נְצָאוֹ אָקָם כְּוֹאָר בְּשָׁלִים ? לְלַכְתָּאָרָחָה
בְּנָגָן וְיִגְּאָו עַדְתָּחָן וְיִשְׁבָו שְׁמָ :
לֹב נְקָיו יְמִידְתָּרָח חַמְשָׁ שְׁנִים וְמַאֲתִים
שָׁנָה נְמַתְּרָח בְּחָרָן :

קְנָג . בְּצָלָל . סִמְמָן אַבָּי יִסְכָּה לְיָה וּמְפַטְּרִין רַט
עֲקוֹתָה בְּיִשְׁעָה סִמְמָנָד :

פ פ פ

יב אַ וְאָמַר יְהֹוָה אֱלֹהִים לְרַדְלָגָ
מְאַרְעָךְ וּמְטוֹלְרָתָךְ וּמְבִירָתָךְ
אֲבִיךְ אַל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָרָאָה : בְּ וְאַעֲשֵׂךְ
לְנוֹי נְרוֹל עַאֲבָרָבָךְ וְאַגְּדָלָה שְׁמָךְ וְחִינָּה
בְּרָכוֹ : גְּ וְאַבְרָכוֹתָה מְבָרָבִיךְ וּמְקַלְלָגָ אֲאָרָ
וְגַרְבָּכוֹ בְּכָל מְשִׁפְחָתָה הָאָרָקָה : דְּ וְגַלְגָל
אָבָרָם כְּאָשֶׁר דָּבָר אַלְיוֹי יְהָנָה נְיָלָק אַתְּוֹ
לוֹט

רְשָׁי

בְּהָרִיס כְּהָדָג וְכוֹ (שְׁמִיא) חַזְוֹרָת לְמַעַטָּי כְּלָחָד וְכָקָנָעָה
שְׁגָלְמָכִין כִּיּוֹתָה (סְמִחְיָה גָּגָה וְרָלוֹן מְתָה צִירָנָה) כָּמוֹדָה לְפָזָן
שְׁדָה : (לא) וְצָאוֹ אֶתְתָּם . וְיִצְוֹתָרָה וְהָבָס עַס לְוָזָרָה : (לְכָ) וְיִתְחַתְּבָחָן . לְאַחֲרָ זְנָתָה אַפְּרָס מְחָרָן וְכָל
לְאַרְךְ כְּנָעָן וְסִיחָה סְסִירָה וְעַזְרָה זְנָה סְאַרְיָה כְּנָעָן וְאַבָּדָם כְּנָחָנָה צְבָעָס וְבָבָיָס כְּנָחָנָה
מְרִיקָמָה לְתָרָה צְבָעָס הָכָרָס עַזְרָה זְנָה סְאַרְיָה וְעַזְרָה זְנָה סְאַרְיָה וְעַזְרָה זְנָה סְאַרְיָה
שְׁתָדָסָם כָּל וְאַלְיוֹו הָלָקִים הָכָרָס לְתָכָל הָכָרָס זְנָה זְנָה זְנָה
קְדוּשָׁס מְתָבָס וְגָדְרִים לְקָרְבָּתָן קְדוּשָׁס לְקָרְבָּתָן קְדוּשָׁס
בְּהָרָן . גְּנוֹיְגָנוֹתָה מְוֹרָדָן עַדְיָן נְסָדוֹר וְעַדְיָן נְסָדוֹר
בְּהָרָן כְּלָחָד וְלְבָנָה כְּלָחָד לְשָׁקָרָה לְשָׁקָרָה לְשָׁקָרָה
בְּהָרָן :

כְּדָלָה

הַסְלָתָה אֶלְהָ תְּוֹלְרוֹת נָתָה

בְּלַבְלָה :

ה וְרַבֵּר אֶבְרָם יְתִדְשְׁרֵי אֲתֹתְהָוִית-לְוֹת
בְּרַדְאָחוֹתִי וַיַּתְּכַלְּקִינְגְּהָן דִּי קְנוּנְתָּה-
נְפְשָׁתָא דְשַׁעַבְדוֹ לְאוֹרוֹתָא בְּחָרָן וְנִפְקוֹ
לְמִזְוֵלְאָרְעָא דְכָנְגָן וְאַתְוַלְאָרְעָא דְכָנְגָן :
וּ וְעַבְרָ אֶבְרָם בְּאָרְעָא עַד אַתְרָ שְׁבָם
עַד מִישָׁר מוֹרָה וּכְנֻגְנָה בְּכִינָן בְּאָרְצָא :
וּ וְאַתְגְּלִילְיָהָן לְאֶבְרָם וְאַמְרֵר לְבָנְךָ אַתְמָנִיתָ
אָרְעָא הַדָּרָוּבָן אַתְפָּנָן מִדְבָּחָא קָדָסָן דְּאִיתְגָּלִי-
לִיה : ח וְאַיְסְתָלְקָן מִתְפָּנָן לְטָרוֹא מִפְדָּנָה
לְבִיתָה-אָלָל וּפְרָסִירָה לְפִשְׁכָנָה בְּחִתְדָּאָלָל
מִפְעָרְבָּא נְשִׁי מִפְרָעָחָא וּבְנָא-תָפָן מִרְבָּחָא
גְּרוּסְדִּין וְצָלִי בְּשָׁמָא דִין : ט וְגַטְלָ אֶבְרָם
אָזְוּנְטִילְלְרָוּמָא : י וְהַנְּהָכְפָּנָא בְּאָרְעָא
וְיַיְלָוּנְטִילְלְרָוּמָא : יא וְהַנְּהָכְפָּנָא בְּאָרְעָא
מִקְפָּף כְּפָנָא בְּאָרְצָא : ייא וְהַהָּכְדָּרְקָבִיב
לְמַיְעַל לְמַזְרָים וְאַמְרֵר לְשָׁרֵי אַתְמָתָה קָאָד-
כְּבָנָן יַדְבָּנָא אָרְיִ אַתְקָא שְׁפִרְתָּדְחָיו אָתָה :
יב וְיַהְיֵי כְּדִיחָוִון יְתִדְרָא יְמָרָן וְקִימָן :
אַתְמָתָה דָּא וְיַקְשְׁלָוּנָי וְיַחַד וְקִימָן :
יג אַמְרִידְנָא אַתְחִי אָתָה בְּדִיל דְּיוּטִיבָה
לִי

ר' שי

בעבורך

יְסָרָאֵל לְהָוֹה וּשְׂמֵךְ אֱלֹהִים כָּלְפָרִים וּכְמָנָה (ה) : (ה) אַשְׁר עַשְׂתָּוּתָן - זָכְנֵנָן תְּחִתָּנִי - סְפִילָה לְהָרָה מַגְיָרָה
אַלְמָנִיתִים זָרָה מַגִּירָת לְתָנָז וּמַיְגָלָה מַלְבָּסָה אַכְתָּובָה אַלְמָנִיתָן עַלְלָה
בְּמוֹן (שֶׁסֶלֶת) מַעֲכָה הַלְּבָל גְּכָסָה הוּא (לְעֵין קְנוּנָה) (בְּמִדְבָּר בְּרָד) יְדָתָה עַלְלָה קְנוּנָה וְאַבְרָם בְּאָרְצָה .
בְּגַנְמָה לְפָנָה : עַד מַקּוּם שְׁבָם . לְכַתְּפָלָל עַל כַּנְיָקָב כְּתִיחָה . סְעִוָּס סְעִוָּס כְּתִיחָה
שְׁלָלָס סְקָלָי יְרָא אַכְוּתָה תְּנוּרָה : וּחְבָנָעַנְיוֹא בְּאָרְגָּן . סְסָה וְאַלְלָה וְכָסָה
אַחֲרָה לְכָגָנוֹ טְפָלָה (בְּרִאשָׁת יְהָ) וּמַלְכִידָקָן סְלָס לְמַבְּקָה יְרָא אַלְלָה
סְבָס מַוְעוֹזָל סָס : (ז) וּבְנָשָׁמָמָה . עַלְכָטָרָת הַרְגָּת וּנְלְכָדוֹת הַרְגָּת : (ח) וּגְעַקְמָשָׁס . חָצֵל : מַקְדָּשָׁבָת
אַל . כְּמוֹרָה סְלָל כִּתְתַּאֲלָל כְּמַהְתָּבָת כִּתְתַּאֲלָל סְנָהָר בְּתִתְלָהָס : אַהֲלָו . חָלָל כִּתְבָּב בְּתִתְלָהָס תְּחִלָּה תְּחִלָּה
בְּן חָתָם סְלָסָר : וּבְנָשָׁמָמָה . מַתְכָּא סְעִידָן כִּי לְסָמָס עַל טָלָעָן עַל זְתָכָלָס עַל לְזָזָס : (ט) הַלְּוָן וְסָבָע .
לְמַרְקָס וְעַכְמָה צְדָבָה לוּ יְתִרְנָה וּמוֹסָעָה וּנוֹעָט אַלְלָה כְּמַקְוּס הַלְּרָוּכָל וְסָמָס (ג) לְלָגָת לְדָרוֹתָה סָלָל קְרָנוּיְתָה לְוָהָלָל
וּרוֹצָלָם (פְּרַט וּוּסָלָס כִּי הַלְּמָעָגָב הַלְּזָלָס מִסְמָקָה חָדָר יְשָׁלָה כִּי בְּשָׁמָה) פָּצָאָה כָּלְבָה סְדָמָן כְּדָרְמָה כְּלָלָה לְשָׁרָה
גְּוּוּסָה עַזְּזָה נְהָלָתָה דָּרָה : (י') רַגְבָּבָאָרָן . כְּהָוָתָה חָדָר נְכָהָתָה חָדָר גְּמָרָה לְמָלָתָה
אָל

אוֹנְקָלוֹס
 לְיִבְרִילֶה וְחַתְקִים נֵפֶשֶׁי בְּפַתְגָּמִיכִי :
 יְדֵי נְהֻנָּה כְּדָעָאָל אֲבָרָם לְמַצְרִים נְהֻנוּ
 מַצְדָּאִי יְתִהְעָתָה אֲרִישְׁפִּרְאָה הִיא
 לְתְהָרָא : טו נְהֻנוּ יְתָה רְכָבִי פְּרָעָה וְשַׁבְּחוּ
 נְתָה לְפָרָעָה וְאַרְבָּנָת אַתְּחָה לְבֵית פְּרָעָה :
 טו וְלְאַבָּרָם אַוְטִים בְּדִילָה וְהַוְּ-לִידָה
 עַזְנִיתּוֹרָן נְתָקְרָעַן וְעַבְרָין וְאַמְקָהוּ וְאַתְּנוּ
 וְגַמְלָין : יי וְאַיִתְּיַי עַל-פְּרָעָה וּמַבְתָּשִׁין
 רְכָבִין וְעַל-אַנְשָׁי בִּתְהָה עַל-עִזִּיק שָׂרִי
 עַל-דָּבָר שְׂרִי אַשְׁתָּאָבָרָם : יי וְקָרָא פְּרָעָה לְאַבָּרָם
 פְּרָעָה לְאַבָּרָם וַיֹּאמֶר מִה-זָּאת גְּשִׁיחָתָךְ לְיַיְלָה
 לְפָה לְאַ-הַגְּדָתָךְ לְיַי אַשְׁתָּה דָּיוֹת :
 יט לְפָה אַפְרָתָךְ אַתְּתִּי הַוָּא נְאַקְחָ אַתָּה
 לְיַי לְאַשָּׁה וְצָמָה הַנָּה אַשְׁתָּה קָחַ וְלִידָה :
 כ וַיַּצְאֵלְיוֹ פְּרָעָה אַנְשִׁים וּוַיְשַׁלַּחַ אַתָּה
 יג וְאַתְּ-אַשְׁתָּו וְאַתְּ-קָלָ-אַשְׁרְדָלָו : א וַיַּעַלְוּ
 אַבָּרָם מִמִּצְרָיִם הַוָּא וְאַשְׁתָּו וּבָלָ-אַשְׁרְדָלָו
 וְלֹוט עַמּוֹ הַגְּבָה : ב וְאַבָּרָם כָּבֵד מַאֲד בַּמִּקְנָה
 בְּכֶסֶף וּבְזָהָב : ג וַיַּלְךְ לְמַסְגָּיו מַגְבּוֹנָגָרִי
 בִּיתְ-אָלָל צְדִיחַתְּקוּם אַשְׁרְדָתָה שֶׁם אַהֲלָה
 בְּתַחְלָה בֵּין בִּיתְ-אָלָל וּבֵין הַצִּיּוֹן : ד אַלְלָה
 פְּקוּדָה הַפּוֹבָה אַשְׁרְדָעָשָׂה שֶׁם בְּרַאשְׁנָה
 שְׁלִישִׁי וַיַּקְרָא שֶׁם אַבָּרָם בְּשֶׁם יְהֻנָּה : ח וְגַסְיָן
 לְלֹוט הַחֲלָק אַתְּ-אַבָּרָם הַנָּה צְאַנְ-זְבָקָר
 וְאַהֲלִים : וְלֹא-צָשָׁא אַתָּסָה אַרְצָה לְמַשְׁבַּת
 עַתְּהָוּ קִירְתָּה רְכֹשָׁם רָב וְלֹא יָכְלוּ לְשַׁבַּת
 יְהֻנָּה רְשִׁיָּה

וְתַּנוּ לִי מִתְבּוֹת : (יז) וְהַיְכּוֹא אַבָּרָם מַעֲרִמָּה : פָּאָה נָוַל לְכָבוֹד מִתְרִיחָה חָלָב לְמַד צְבָטָה גַּוְתָּה כְּתִיבָה וְמַלְיָאָתָה
 שְׁתַּחְמָס פְּתָחוֹת וְחוֹתָמות : (טו) וַיַּהַלְלוּ אֶתְחָה אֶל-פְּרָעָה . כָּלָנוּ כִּינָס נְזָרְגָּנוּ וְלָמָנוּ : (יז) וְלְאַבָּרָם הַיְתִיב
 עַרְעַכְנְגָנָה : (זט) וְגַגְגָה/וּמָר : נִמְלָת דָּלְתָן לְקָשָׁר קָשָׁר לְבָרְקָה : וְאַתָּ בְּתוֹ כְּתָרָגָנוּ וְגַלְגָּלָן
 בְּתִיבָה